

Život Cirkvi

Ročník 15

33/2009

Cirkev vyjadruje sústrasť všetkým príbuzným baníkov i záchranárov

**Nedeľa 16. augusta - Deň modlitieb a duchovnej podpory za rodinných príslušníkov
a obeť banského nešťastia v Handlovej**

Moskovský patriarcha na Ukrajine

Na prelome júla a augusta navštívil Ukrajinu moskovský patriarcha Kiril. Návšteva hlavy pravoslávnej cirkvi zapadá do starobyklých zvykov po zvolení nového patriarchu, podľa ktorých treba postupne navštíviť všetky sesterské cirkvi. Najskôr navštívil patriarchu v Istanbule, teraz prišla na rad Ukrajina.

Návšteva u susedov však nebola ľahká a mala aj svoj politický podtext. Moskovský patriarcha zavítal do krajiny, kde je pravoslávie už od roku 1992 rozdelené na tri časti. Je síce pravdou, že najväčšiu časť pravoslávnych kontroluje moskovský patriarchát, nemalá časť veriacich zostáva aj v tzv. autokefálnej cirkvi. K moskovskému patriarchátu patrí viac ako 11 tisíc farností, pod kyjevský patriarchát ich je viac ako štyritisíc. Ďalších, asi 1200 patrí ku ukrajinskej autokefálnej cirkvi. Navyše zástupca ruského pravoslavia je nemalou časťou ukrajinskej spoločnosti vnímaný ako šíriteľ ruských mocenských záujmov. Patriarcha Kiril deklaroval, že jeho návšteva má len pastoračný charakter. Na druhej strane je zrejmé, že politici z Kremľa s veľkým znepokojením sledujú vývoj tejto bývalej sovietskej republiky. Ak by lídri oranžovej revolúcie nebojovali medzi sebou, Ukrajina by sa definitívne zaradila medzi prozápadné krajiny. Neprestávajúce vnútorné konflikty medzi proruským Janukovičom a prozápadným prezidentom Juščenkom prikláňajú misky váh raz na jednu, raz na druhú stranu. Ukrajina už niekoľko krát deklarovala snahu vstúpiť do Severoatlantickej aliancie. Pred rokom sa v známom osetskem konflikte postavila na stranu Gruzínska. A všetci máme v živej pamäti jej spor s Ruskom o dodávky plynu, ktorého sme sa aj my stali rukojemníkmi. Toto všetko spolu s blížiacimi sa parlamentnými voľbami na Ukrajine tvorí kontext návštevy moskovského patriarchu.

Prítomnosť hlavy pravoslávnej cirkvi rozčesla ukrajinskú spoločnosť. Je pravdou, že na stretnutiach ho vítali tisíce veriacich. Na strane druhej však za bránami chrámov skandovali aj demonštranti a štátna moc z obavy o jeho bezpečnosť cestu do niektorých odštiepeneckých regiónov radšej upravila. Ľudia, ktorí nesúhlasili s jeho návštevou, odetí v žlté – modré farby držali v rukách transparenty s nápismi „Služime Bohu, nie Kremľu.“ Prítom patriarcha Kiril bez ohľadu na pohnuté vzťahy medzi Rusmi a Ukrajincami či úlohu moskovského patriarchátu pri upevňovaní moci pánov Kremľa má viac osobnostných predpokladov na vytvorenie atmosféry dialógu ako jeho predchodca. Kirilova skúsenosť zo zahraničnej misie a kultivovaný prejav

sú napriek výčitkám z kolaborácie so sovietskymi tajnými službami príslubom k potrebnej zmene. Kým jeho predchodca patriarcha Alexej stretnutie s pápežom odmietal, Kirilove kontakty s predstaviteľmi Svätej Stolice môžu znamenať nový začiatok.

Cestu moskovského patriarchu na Ukrajinu nevíтали všetci rovnako. Kým pravoslávna cirkev podriadená Moskve na čele s metropolitom Vladimírom sa pripravovala na jeho príchod, cirkev kyjevského patriarchátu na čele s Filaretom spolu s malou autokefálnou cirkvou vzniesla na jeho adresu kritiku. Filaret doslova povedal: „Nadišiel čas uvedomiť si, že Ukrajina nie je Rusko a uznať naše právo vybudovať nezávislú budúcnosť.“

Treba oceniť, že moskovský patriarcha vyslal na Ukrajinu niekoľko dôležitých signálov, že si Ukrajincovi váži a stojí o jednotu s nimi. On sám zhodnotil situáciu ako nie až takú strašnú. V Kyjeve sa prvý raz uskutočnil svätý koncil Moskovského patriarchátu. Patriarcha takto len zdôraznil, že vplyvu na Ukrajinu, ktorú opísal ako pravoslávny Jeruzalem, sa nevzdá. Kiril prvý raz navštívil miesto krstu kniežaťa sv. Vladimíra. Zároveň odslúžil svätú liturgiu vo všetkých troch ukrajinských lavrách: Kyjevsko – Pečerskej, Svätopolskej a Počajevskej, kde ho vítali tisíce veriacich. Patriarcha pri návšteve kláštora v Svjatogorsku povedal: „Kde je rozdelenie, tam sa prelieva krv, plytvá sa energiou, jednota sa stráca a rozdelenie vytlačuje integritu; tam, kde na povrch vystupuje schopnosť jednotlivca dosahovať vlastné ciele, stráca sa dôstojnosť ľudu, lebo ľud, ktorý je rozdelený v tých najpodstatnejších a posvätných veciach, nie je schopný zjednotiť sa za pomoci sloganov a politických programov.“

Vážení poslucháči! Návšteva moskovského patriarchu na Ukrajinu mala určite okrem pastoračného aj svoje politické poslanstvo. Je to v poriadku, lebo náboženstvo sa snaží vstúpiť do všetkých oblastí ľudského života. Kiril sa určite nemýli, keď hovorí o význame jednoty a usiluje sa o jej obnovenie. Na strane druhej možno rozumieť aj pozíciu tých Ukrajincovi, ktorí v jeho prítomnosti videli najmä upevňovanie ruského vplyvu. Ich vlastné dejiny nabádajú k opatrnosti. Obe strany si však môžu všimnúť jedno: patriarchovo úsilie povzbudzovať veriacich a šíriť evanjelium. Ak výsledkom Kirilovej návštevy bude viac duchovnosti, bude to prvá etapa na ceste ku jednote, o ktorej hovoril moskovský patriarcha na každom kroku.

RV, Anton Ziolkovský

Príhovor Benedikta XVI. pred modlitbou „Anjel Pána“

Vatikán (9. augusta, RV) - Príhovor Benedikta XVI. pred poludňajšou modlitbou „Anjel Pána“, ktorý predniesol v nedeľu 9. augusta na nádvorí Apoštolského paláca v Castel Gandolfe:

„Drahí bratia a sestry!

Ako minulú nedeľu tak aj dnes sa pristavme v súvislosti s Rokom kňazov, ktorý slávime, aby sme uvažovali nad niektorými svätcami a sväticami, ktorých nám liturgia v týchto dňoch pripomína. S výnimkou sv. Kláry z Assisi, ktorá horela božskou láskou v každodennom obetovaní modlitieb a bežného života, ostatní sú mučeníci. Dvaja z nich boli zabití v osviečenskom lágri: sv. Terézia Benedikta z Kríža – Edita Steinová, ktorá sa narodila do židovskej viery a Kristus si ju získal v dospelom veku, stala sa karmelitánskou mníškou a svoj život spečatila mučenictvom, a tiež sv. Maximilián Kolbe, syn Poľska a syn svätého Františka z Assisi, veľký apoštol Panny Márie, Nepoškvrneného počatia. Stretne sa potom s ďalšími žiarivými postavami mučeníkov cirkvi v Ríme, ako sv. Poncián, pápež, sv. Hypolit, kňaz, a sv. Vavrinec, diakon. Aké úžasné vzory svätosti nám Cirkev predkladá! Títo svätí sú svedkami tej lásky, ktorá miluje „až do krajnosti“ a nemyslí na utrpené zlo, ale nad ním víťazí dobrom (porov. 1 Kor 13, 4 - 8). Od týchto sa môžeme naučiť, osobitne my kňazi, tomu evanjeliovému hrdinstvu, ktoré nás pohýna bez akéhokoľvek strachu dávať život za spásu duší. Láska premáha smrť!

Všetci svätí, ale osobitne mučeníci, sú svedkami Boha, ktorý je láska: Deus caritas est. Nacistické lágre tak ako každý vyhladzovací tábor možno považovať za extrémne symboly zla, pekla, ktoré sa roztvára na zemi

vtedy, keď človek zabúda na Boha a sám sa stavia na jeho miesto, uzurpuje si právo rozhodovať o tom, čo je dobro a čo je zlo, právo nad životom a smrťou. Žiaľ, tento smutný fenomén sa neobmedzuje iba na lágre. Tie sú skôr vrcholcom rozsiahlej a rozšírenej skutočnosti, ktorej hranice nám často unikajú.

Svätci, ktorých sme v krátkosti pripomenuli, nás nútia uvažovať nad hlbokými rozdielmi, ktoré jestvujú medzi humanizmom ateistickým a humanizmom kresťanským. Nad protikladom, ktorý prechádza naprieč celými dejinami, no na konci druhého tisícročia so súčasným nihilizmom dospel do kľúčového bodu - ako si to všimli veľkí literáti a myslitelia a ako to v plnej šírke preukázali udalosti.

Na jednej strane sú tu filozofie a ideológie, ale čoraz vo väčšej miere aj spôsoby myslenia a konania, ktoré vyzdvihujú slobodu ako jediný princíp človeka, ako svojvoľnú alternatívu voči Bohu, a takýmto spôsobom človeka transformujú na akéhosi boha, ktorý z ľubovôle vytvára vlastný systém správania sa.

Na druhej strane tu máme práve svätých, ktorí uskutočňovaním evanjelia lásky zdôvodňujú svoju nádej, títo ukazujú pravú tvár Boha, ktorý je láska, a zároveň aj autentickú tvár človeka, stvoreného na obraz a podobu Boha.

Milí bratia a sestry, prosme Pannu Máriu, nech pomáha všetkým nám – na prvom mieste kňazom – byť svätými tak ako títo hrdinskí svedkovia viery a osobnej oddanosti až po smrť. Toto je jediný spôsob, ako možno ľudským a duchovným inštanciam uprostred hlbkej krízy súčasného sveta ponúknuť hodnovernú a vyčerpávajúcu odpoveď: a tou je láska v pravde.“ **-jb-/snímka RV**

Benedikt XVI.: Mučeníci majú odpoveď na ľudskú zlobu

Vatikán (9. augusta, RV) - Benedikt XVI. v nedeľnom príhovore pred modlitbou Anjel Pána v Castel Gandolfe poukázal na mučeníkov, ako na svedkov Boha, ktorý je láska: Deus caritas est. Sv. Terézia Benedikta z Kríža – Edita Steinová a sv. Maximilián Kolbe zahynuli v osviečenskom tábore. Sv. Poncián, pápež, svätý Hypolit, kňaz, a sv. Vavrinec, diakon boli umučení za prenasledovania cirkvi v Ríme. Tieto osobnosti a tiež sv. Kláru z Assisi si Cirkev pripomenie pri liturgii počas práve začatého týždňa.

„Títo svätí sú svedkami tej lásky, ktorá miluje «až do krajnosti» a nemyslí na utrpené zlo, ale nad ním víťazí dobrom (porov. 1 Kor 13,4-8). Od týchto sa môžeme naučiť, osobitne my kňazi, tomu evanjeliovému hrdinstvu, ktoré nás pohýna, bez akéhokoľvek strachu dávať život pre spásu duší. Láska premáha smrť!“

Benedikt XVI. nazval krutú realitu lágrov „vrcholkom rozsiahlej a rozšírenej skutočnosti, ktorej hranice nám často unikajú“. Za tragédiami posledného storočia a za hlbokou krízou súčasného sveta podľa jeho slov stoja pokusy človeka postaviť sa na miesto Boha. „Na druhej strane tu máme práve svätých, ktorí uskutočňovaním evanjelia lásky zdôvodňujú svoju nádej, títo ukazujú pravú tvár Boha, ktorý je Láska a zároveň aj autentickú tvár človeka, stvoreného na obraz a podobu Boha.“

Benedikt XVI. predložil tieto vzory svätosti osobitne kňazom. Veriacich, ktorí prišli za pápežom do Castel Gandolfa povzbudil, aby aj v dovolenkovom období naplno prežívali svoju vieru a nachádzali posilu v sviatosťach: „Nech počas týchto letných prázdnin vy i s vašimi rodinami odpovedáte na Pánovo pozvanie aktívnou účasťou na eucharistickej obete a veľkodušnými skutkami lásky.“ **-jb-**

Generálna audiencia Benedikta XVI.: Mária, Matka kňazov

Vatikán (12. augusta, RV) – Nádvorie apoštolského paláca v Castel Gandolfo sa v stredu zaplnilo pútnikmi, ktorým sa Svätý Otec prihovoril počas generálnej audiencie.

V katechéze sa Benedikt XVI. zamerával na Sviatok Nanebovzatia Panny Márie, ktorý sa – ako povedal – blíži v tomto Kňazskom roku a pokračoval:

Drahí bratia a sestry,

v nadchádzajúcu sobotu budeme sláviť slávnosť Nanebovzatia Panny Márie a zároveň prežívame Rok kňazov. Chcel by som preto hovoriť o vzťahu medzi Pannou Máriou a kňazstvom.

Tento vzťah je hlboko zakorenený v tajomstve vtelenia. Keď sa Boh rozhodol, že sa vo svojom Synovi stane človekom, potreboval slobodné „áno“ svojho stvorenia: Boh nekoná proti našej slobode. A vtedy sa stáva niečo naozaj mimoriadne: Boh sa robí závislým od slobody, od „áno“ svojho stvorenia - čaká na toto „áno“.

Svätý Bernard di Chiaravalle v jednej zo svojich homílií veľmi dramaticky opisuje tento rozhodujúci okamih univerzálnych dejín, keď nebo, zem i sám Boh čakajú, ako toto stvorenie odpovie.

Máriino „áno“ je preto bránou, cez ktorú Boh mohol vstúpiť na svet, stať sa človekom. Mária je tak skutočne a hlboko zapojená do tajomstva vtelenia, tajomstva našej spásy. A vtelenie, to že sa Syn stal človekom, bolo od začiatku zamerané na sebadarovanie, na to, aby sa Syn obeťoval na kríži s nesmiernou láskou a učinil sa chlebom pre život sveta. Takto idú ruka v ruke obeta, kňazstvo a vtelenie a v centre tohto tajomstva stojí Mária.

Prejdime teraz ku krížu. Pred smrťou vidí Ježiš pod krížom svoju matku. A vidí aj svojho milovaného učeníka. Tento milovaný učeník je zaiste veľmi dôležitou osobou ako jednotliviec, no je ešte viac: je vzorom, predobrazom všetkých milovaných učeníkov, všetkých osôb, ktoré Pán povoláva, aby sa stali „milovanými učeníkmi“, a to sa týka osobitne kňazov. Ježiš hovorí Márii: „Žena, hľa, tvoj syn!“ (Jn 19, 26). Je to istý druh testamentu: zveruje svojej matke do opatery syna, učeníka. No aj učeníkovi hovorí: „Hľa, tvoja matka!“ (Jn 19, 27). Evanjelium nám zvestuje, že od tej hodiny si sv. Ján, milovaný syn, vzal matku Máriu „k sebe“. Tak je to v slovenskom preklade. Grécky text je však oveľa výpovednejší, oveľa hlbší: „eis tà idia“. Mohli by sme ho preložiť takto: vzal Máriu do intimity svojho života, svojho bytia, do svojho najhlbšieho bytia.

Vziať Máriu k sebe nie je nič vonkajšie, ale značí uviesť ju do dynamiky celej svojej existencie a do všetkého, čo predstavuje horizont samotného apoštolátu.

Zdá sa mi preto pochopiteľné, že osobitný vzťah materstva medzi Máriou a kňazmi je primárnym zdrojom, základným motívom náklonnosti, ktorú prechováva ku každému z nich. Mária je im naklonená z dvoch dôvodov: pretože sú viac podobní Ježišovi, ktorý je láskou jej srdca, a pretože sú rovnako ako ona zapojení do poslania ohlasovať Krista, svedčiť o ňom a odovzdávať ho svetu. Svojím stotožnením sa s Ježišom a sviatostným pripodobnením sa Ježišovi, Božiemu a Máriinmu Synovi, sa

každý kňaz skutočne môže a má cítiť ako milovaný syn tejto najvznešenejšej a najpokornejšej Matky.

Druhý vatikánsky koncil vyzýva všetkých kňazov, aby hľadeli na Máriu ako na dokonalý vzor vlastného života, vyzývali ju ako „Matku najvyššieho a večného Kňaza, Kráľovnú apoštolov, ochrankyňu ich kňazskej služby“. „Nech si ju kňazi,“ pokračuje koncil, „ctia a milujú, preukazujú

jej synovsky oddanú nábožnú úctu“ (porov. Presbyterorum ordinis, 18).

Svätý farár z Arsu, na ktorého v tomto roku zvlášť spomíname, rád opakoval: „Ježiš Kristus po tom, ako nám dal všetko, čo mohol, chcel nás spraviť aj dedičmi toho najcennejšieho, čo mal, teda svojej svätej Matky“ (B. Nodet, *Il pensiero e l'anima del Curato d'Ars*, Turín 1967, s. 305). Platí to pre každého kresťana, pre nás všetkých, no osobitne pre kňazov.

Drahí bratia a sestry, modlime sa, aby Mária pomohla všetkým kňazom vo všetkých problémoch dnešného sveta podobať sa obrazu jej Syna Ježiša a stať sa rozdávatelmi neoceniteľného pokladu jeho lásky Dobrého pastiera.

Mária, Matka kňazov, oroduj za nás!

V závere audiencie pozdravil Svätý Otec osobitne mladých, chorých a mladomanželov, pričom si spomenul na včerajšiu spomienku sv. Kláry z Assisi, ktorá – ako povedal – dokázala žiť s odvahou a štedrosťou svoje prirútenie ku Kristovi: „Nasledujte jej príklad najmä vy mladí“ – vyzval Benedikt XVI.

Potom vyjadril svoju duchovnú blízkosť početným národom, ktoré v uplynulých dňoch postihli prírodné katastrofy - tajfún na Filipínach, Taiwane a niektorých juhovýchodných oblastiach Čínskej ľudovej republiky a Japonska – to okrem toho okúsilo aj silné zemetrasenie. „Chcem vyjadriť moju duchovnú blízkosť tým, ktorí sa ocitli v ťažkých podmienkach a vyzývam všetkých k modlitbám za tých, ktorí prišli o životy. Verím, že budú mať tieto národy dostatok solidarnosti a tiež materiálnej pomoci“ – dodala hlava Katolíckej cirkvi a všetkým udelila svoje apoštolské požehnanie. **-jb-/ snímka RV**

Cirkev si pripomenula sv. Dominika Guzmána

Vatikán (8. augusta, RV) – „Otváral ústa buď preto, aby sa modlil k Bohu, alebo preto, aby hovoril o Bohu“ či heslo „Modliť sa kráčať“ – aj to sú charakteristiky svätca, ktorého liturgickú spomienku slávila Cirkev v sobotu. Vo svete sú jeho nasledovníci známi bielymi rúchami a čiernymi kapučňami, svoje zastúpenie majú aj na Slovensku. Reč je o sv. Dominikovi Guzmánovi, kňazovi a zakladateľovi rádu kazateľov – dominikánov.

Narodil sa okolo roku 1170 v Španielsku. Študoval filozofiu a teológiu. Známy bol svojou dobrosrdečnosťou. Viedol tichý život, plný modlitby a kontemplácie. Snažil sa bojovať s albigéncami, ktorých bludom prepadli v tom období mnohí. Preto odchádza do Ríma. Pápež Inocent III. schvaľuje jeho žiadosť pôsobiť medzi nimi a hlásať pravú vieru. Pridávajú sa k nemu ďalší kňazi. Dominikovi sa podľa tradície pri modlitbe zjavila Panna Mária a povedala mu, aby si vybral hlavné pravdy viery, krátko ich vysvetľoval a učil ľudí modliť sa. Potom ho naučila modliť sa ruženec. Ruženec sa tak stal dedičstvom rádu dominikánov. Druhou návštevou Ríma chcel Dominik dosiahnuť schválenie nového rádu. Pápež Inocent III. mu odporúča, aby sa vrátil do Francúzska, vybral si staršiu rehoľu a podľa nej stanovil pravidlá pre nový rád. V Ríme sa Dominik stretáva aj so sv. Františkom Assiským, ktorý bol jeho súčasníkom. Novú rehoľu schválil až pápež Honorius III. Sv. Dominik zomrel 6. augusta 1221 v talianskom meste Bologna, keď mal niečo vyše 50 rokov. Za svätého ho vyhlásil pápež Gregor IX. v roku 1234. Dnes je na celom svete asi 600 domov dominikánov s viac ako 6000 členmi. -sg-

Oslavy v rímskej Bazilike sv. Vavrinca

Vatikán (10. augusta, RV) – Cirkev si v pondelok pripomenula jedného z najvýznamnejších mučeníkov Ríma, sv. Vavrinca. Pri tejto príležitosti sa večer o 19.30 konala slávnostná svätá omša v Bazilike sv. Vavrinca za hradbami, ktorú celebroidal pomocný biskup severnej časti rímskej diecézy Guerino di Tora. Po nej nasledovala tradičná procesia ulicami v okolí baziliky.

Sv. Vavrinc, ktorý pochádzal zo Španielska, prišiel ako mladý do Ríma, kde ho pápež vysvätil za diakona. Bol známy láskou k chudobným a chorým. Počas prenasledovania za cisára Valeriána, keď pápeža Sixta uväznili, Vavrinc sa k ne-

mu pridal po ceste do žalára a opýtal sa ho: „Kam ideš, otče, bez svojho syna? Kam kráčaš, kňaz, bez svojho diakona?“ Pápež mu vtedy predpovedal mučenícku smrť.

To sa aj následne stalo. Cisársky námestník ho upodozrieval, že skrýva poklady cirkvi a prikázal mu ich vydať cisárovi. Vavrinc teda zhromaždil chudobných, biednych, mrzákov, starcov, vdovy a siroty so slovami: „Toto sú poklady našej cirkvi, naše zlato a šperky, ktoré som sľúbil ukázať. Odovzdám ich.“ Následne ho mučili pomalou smrťou – upálením na ražni. Ako posledné vyslovil želanie, aby sa evanjelium viac šírilo vo svete. Zomrel 10. augusta 258, pochovaný je v Ríme, pod Bazilikou sv. Vavrinca.

V Ríme je jeho bazilika známa aj ako Bazilika sv. Vavrinca za hradbami alebo San Lorenzo al Verano, pretože sa nachádza v susedstve hlavného rímskeho cintorína Campo Verano. Patrí medzi tri menšie baziliky mesta Ríma, ktoré spolu so štyrmi veľkými bazilikami sú súčasťou starobylej pútnickej trasy po siedmich rímskych bazilikách. -sg-

Svätý Otec pozdravil v telegrame ekvádorský ľud

Vatikán (11. august, RV) – Vatikánsky štátny sekretár kardinál Tarcisio Bertone zaslal v mene Svätého Otca telegram. Adresovaný je Cirkvi a národu Ekvádora pri príležitosti osláv 200. výročia nezávislosti krajiny.

V telegrame sa píše, že Benedikt XVI. srdečne pozdravuje ľud, vyjadruje všetkým svoju duchovnú blízkosť a uisťuje ich o svojej osobitnej spomienke a modlitbe za to, „aby Pán v hojnosti vylial dary svojich milostí na drahý ľud tejto ušľachtilej krajiny, verný veľkým ľudským a kresťanským hodnotám, aby sa mu darilo budovať spoločnosť bratskú, spravodlivú a solidárnu.“ -sg-

Menovanie apoštolského nuncia pre Srbsko

Vatikán (8. augusta, RV) – Svätý Otec v sobotu menoval do úradu apoštolského nuncia v Srbsku Mons. Orlanda Antoniniho, titulárneho arcibiskupa Formie, ktorý doteraz zastával podobný post v štáte Paraguay. -jb-

Medzinárodné stretnutie katolíckych intelektuálov v Ríme

Taliansko (7. augusta, RV) – V Ríme sa v piatok skončil X. ročník medzinárodného podujatia s názvom „Tonalestate“. Program stretnutia bol zameraný na prehĺbenie aktuálnych spoločenských a duchovných tém. Počas tohtoročného sa účastníci zamerali aj na Darwinovu vývojovú teóriu, pri príležitosti 200. výročia narodenia britského prírodovedca. Počas štyroch dní vystúpilo na stretnutí s prednáškami niekoľko významných osobností cirkevného života, ako napríklad kardináli Giovanni Battista Re, a Jean-Louis Tauran, či arcibiskup Claudio Maria Celli. **-mf-**

List Benedikta XVI. k miléniu maďarskej diecézy Pécs

Vatikán (13. augusta, RV) – Pápež Benedikt XVI. zaslal list arcibiskupovi Viedne kardinálovi Christophovi Schönbornovi. Práve jeho totiž Svätý Otec vymenoval, aby ho zastupoval na miléniových oslavách maďarskej diecézy Pécs, ktoré budú 23. augusta 2009. V liste pozdravuje aj ďalších dvoch cirkevných predstaviteľov, ktorí budú kardinála sprevádzať – sú nimi Viktor Nyúl a Gábor Takács z Teologického inštitútu v Pécs. **-sg-**

Kardinál Tauran sa vrátil z návštevy Japonska

Vatikán/Japonsko (11. augusta, RV) – Japonskí biskupi začínajú s prípravami na každoročný Deň modlitieb za dialóg medzi náboženstvami na národnej úrovni. Pre vatikánsky denník L'Osservatore Romano to potvrdil predseda Pápežskej rady pre dialóg s náboženstvami kardinál Jean Louis Tauran, ktorýbol na návšteve Japonska.

Počas pobytu mal možnosť stretnúť sa nielen s miestnou Cirkvou, ale aj so zástupcami iných náboženstiev. Potvrdil, že jeho dikastérium má záujem viesť dialóg so všetkými. Vyzdvihol tiež kontakt s miestnou Cirkvou a jej pastoračnými a kultúrnymi aktivitami ako aj predvídavosť Jána Pavla II., ktorý veľmi podporoval dialóg medzi náboženstvami. Rovnako – pokračoval - to vidíme aj v pontifikáte Benedikta XVI. - práve dialóg medzi kultúrami a náboženstvami sa stal jednou z jeho najväčších priorít. Kardinál tiež upozornil na fakt, ako je postavenie náboženstva vo verejnej rozprave v Japonsku stále významnejšie. Krajinu aktuálne vedie katolícky

politik, premiér Taro Aso. Nekreš'ania – dodáva kardinál – pripisujú Katolíckej cirkvi veľkú zásluhu pri šírení záujmu vo všetkých oblastiach spoločnosti v súvislosti s dialógom medzi náboženstvami, čo je veľmi dôležité.

Návšteva bola súčasťou takzvanej „obnovenej pozornosti“ pápežskej rady smerom k ázijskej spiritualite. V Tokiu sa kardinál stretol so zástupcami šintoizmu, budhizmu a islamu. Zúčastnil sa tiež na každoročnom medzinárodnom modlitbovom stretnutí za pokoj na hore Hiei v Kyoto ako spomienky na podobné stretnutia v Assisi, pod záštitou pápeža Jána Pavla II. Veriacim tiež odovzdal pozdrav Benedikta XVI., podpísaný vatikánskym štátnym sekretárom Tarcisiom Bertonom. V príhovore pritom zdôraznil štyri piliere, na ktorých je postavený pokoj, tak ako ich sformuloval aj blahoslavený Ján XXIII. v jeho Pacem in terris: pravda, láska, spravodlivosť a sloboda. Významné bolo tiež stretnutie s predstaviteľmi nového budhistickeho náboženstva Tenrikjo, ktorí už niekoľko rokov spolupracujú s pápežskou radou. V programe bola tiež účasť na svätej omši – 6. augusta, v deň spomienky na bombardovanie Hirošimy, na ktorej bolo zastúpených asi 60 krajín. Ako posledné navštívil Nagasaki, ktoré označil za „Rím východu“ pre významnú úlohu miestneho katolíckeho spoločenstva, vybudovaného na krvi mnohých mučeníkov. Mesto – ako povedal kardinál – ktoré nie je možné pochopiť bez týchto katolíckych mučeníkov. V novembri navštívi kardinál Tauran Indonéziu. **-sg-**

V Holandsku zahájili Svetový kongres rodín

Holandsko (11. augusta, RV) – Včera v Amsterdame zahájili Svetový kongres rodín na tému „Moderné rodiny – tradičné hodnoty“. Biskup Carlos Simon Vasquez, zástupujúci Pápežskú radu pre rodinu, poukázal na význam rodinných združení v dnešnej spoločnosti, ktoré chránia identitu rodinného spoločenstva. „Skutočná rodina, ktorá je podstatou a hodnotou spoločnosti, musí byť zachovaná vo všetkých oblastiach,“ povedal. Pripomenul tiež viaceré pasáže novej encykliky Benedikta XVI. Caritas in veritate, v ktorej pápež zdôrazňuje význam rodiny a výchovu k skutočným ľudským hodnotám. Ako dodal biskup Vasquez, práve prostredníctvom rodiny môže spoločnosť prekonať svetovú ekonomickú krízu, pretože rodina „je centrom podstaty sociálnej solidarity a ľudského pokroku.“

Svetový kongres rodín je medzinárodná sieť organizácií združujúca odborníkov a ľudí dobrej vôle z viac ako 60 krajín. Vznikla v roku 1997 s cieľom podporovať rodinu ako sociálnu inštitúciu. Predchádzajúce kongresy boli v roku 1997 v Prahe, v roku 1999 v Ženeve, v roku 2004 v Mexiku a napokon vo Varšave v roku 2007. **-nk-**

Medzináboženské stretnutie mladých v Indii

India (8. augusta, RV) - Budúcnosť ľudstva a ľudskej rodiny je jednou z tém medzinárodného stretnutia mladých, ktoré sa v sobotu začalo v Coimbatore, významnom centre štátu Tamil Nadu na juhu Indie a potrvá do 12. augusta. Stretnutie s názvom „Superkongres 2009“ organizuje združenie „Mládež za jednotu“ v rámci hnutia Fokolare a tiež mladí hinduisti z inštitútu Shanti Ashram. Na stretnutí sa zúčastňujú mladí ľudia z piatich kontinentov, medzi ktorými sú zastúpení kresťania, hinduisti, moslimovia a sikhovia. Okolo tritisíc účastníkov si dalo za cieľ riadiť sa pravidlom: „Správaj sa k druhým tak, ako chceš aby sa správali k tebe“. -mf-

Konferencia v New Yorku k Synode o Božom slove

USA (8. augusta, RV) – Nielen katolíci čakajú na zverejnenie posynodálneho dokumentu, ktorým Svätý Otec oficiálne zhrnie prácu poslednej Biskupskej synody. Ako je známe, synoda zasadala na jeseň vo Vatikáne a bola venovaná téme Božieho slova v živote Cirkvi. Vatikánsky denník L'Osservatore Romano dnes píše o veľkej zvedavosti, ktorú synoda vyvolala aj u protestantov – a to v súvislosti s významnou konferenciou v New Yorku, ktorú počas uplynulého týždňa zorganizovala americká Katolícka univerzita Notre Dame. Konferencia, ktorej téma znela „Chodník do Emáuz“ sa zamerala na význam minuloročnej synody, s osobitným zreteľom na situáciu Cirkvi v španielsky hovoriacich oblastiach.

Na stretnutí bol aj generálny sekretár Biskupskej synody arcibiskup Nikola Eterovič. Čo sa týka záverečného dokumentu synody, je podľa jeho slov potrebné spracovať veľmi veľa materiálu a tak sa presný dátum jeho zverejnenia nedá predpovedať.

Na otázku, s akou odozvou sa stretla nedávna vatikánska synoda medzi katolíckmi, sekretár synody povedal, že najviac ho prekvapilo, akú veľkú pozornosť jej venovalo práve španielsky hovoriace katolícke spoločenstvo. „Je neuveriteľné, koľko kópií Biblie v španielčine sa podarilo v USA rozšíriť. A nielen tam, ale aj v Mexiku, kde môžeme hovoriť o dlhodobej aktivite, ktorá dnes zaznamenáva veľký nárast“ – povedal arcibiskup.

Nezanedbateľná – ako pokračoval - je v tomto smere aj aktivita amerického protestantského spoločenstva. Nie náhodou Mons. Eteroviča pozvala na návštevu svojho sídla a vzácnjej knižnice aj Americká biblická spoločnosť, výhradne protestantská, ktorá pri šírení Božieho slova úzko spolupracuje s katolíckmi. V sídle Americkej biblickej spoločnosti hovoril arcibiskup Eterovič o ekumenickom význame Biskupskej synody. Zdôraznil, že

účasť ekumenických zástupcov na synode je zásluha Jána Pavla II. – a to po jeho rozhodnutí v roku 1985 pri 20. výročí II. vatikánskeho koncilu. Vďaka tomu – ako dodal - zaznamenala synoda mnohé pokroky počnúc početnými pozorovateľmi či vyslancami na synode, až po účasť ekumenického patriarchu Bartolomeja – na ostatnej synode. Okrem iného sa na nej v príhovore zamyslel nad významom Božieho slova, ktoré všetkých spája - všetkých kresťanov a potom najmä katolíkov a pravoslávnych.

V 200-ročnej knižnici Americkej biblickej spoločnosti je viac ako 45 tisíc kníh a dokumentov o Biblii, v asi 2 500 jazykoch a nárečiach sveta. Reportáž z návštevy Mons. Eteroviča v tejto knižnici priniesla v posledných dňoch aj katolícka televízia H2O.

Za mnohé významné ekumenické udalosti podobných rozmerov spomeňme aj nedávny veľký medzinárodný seminár pre biblistov z celého sveta, ktorý zorganizoval na prelome júna a júla Pápežský biblický inštitút v Ríme. Prišli naň nielen biblisti, ale aj archeológovia či lingvisti všetkých vierovyznaní, aj bez vyznania, aby spoločne diskutovali, pričom v bohatom zastúpení boli aj biblisti zo Slovenska. -sg-

Kolumbovi rytieri svedčia uprostred americkej konzumnej spoločnosti

USA (7. augusta, RV) – Viac ako 80 biskupov a veľký počet delegátov z celého sveta sa v uplynulých dňoch 4. až 6. augusta zúčastnilo výročného zhromaždenia Kolumbových rytierov vo Phoenixe na juhu Spojených štátov. Prítomný bol aj kardinál William J. Levada, prefekt Kongregácie pre náuku viery, ktorý vyzval Kolumbových rytierov svedčiť o prítomnosti Boha, ktorého nemožno ničím nahradiť, napriek silnejúcim sekularizačným tendenciám v americkej spoločnosti. „Náš národ bol obdarovaný mnohými darmi a bohatstvom, v čase hojnosti však ľudia prehliadajú našu závislosť na Bohu a potrebu nasledovať ho“ - povedal americký kardinál. Na 127. zjazde Kolumbových rytierov v rámci Spojených štátov prehovoril aj prezident Konferencie amerických biskupov kardinál Francis E. George, ktorý počas svätej omše hovoril o novej encyklike Benedikta XVI. Caritas in Veritate a o záväzkoch katolíkov ku charitatívnej láske v osobných vzťahoch i vo verejnom živote. Na zasadnutí účastníci konštatovali pozitívne zistenie, že v súčasnosti už americká spoločnosť vo väčšinovom zastúpení zastáva zachovanie života nenarodených detí.

Rád Kolumbových rytierov je charitatívne združenie, ktoré je rozšírené najmä v severoamerickom prostredí a hlási sa k nemu približne 1,8 milióna členov. Vplyv Kolumbových rytierov zasahuje do sociálnej oblasti, aby tak aj prostredníctvom politických iniciatív bojovali za práva rodiny, manželstva a zachovania života. -nk-

Africkí biskupi k migrácii mladých

Afrika (12. augusta, RV) – Vo Vatikáne sa stále častejšie skloňuje téma Afriky a jej problémov - aj v súvislosti s blížiacou sa Biskupskou synodou pre Afriku, ktorá vo Vatikáne zasadne od 4. do 25. októbra na tému „Vy ste soľ zeme. Vy ste svetlo sveta“ (Mt 5, 13-14). Tému zvolil Svätý Otec, ktorému je tento kontinent veľmi blízky.

Medzi aktuálne problémy Afriky – ako o tom píše aj vatikánsky denník *L'Osservatore romano* - patrí hromadná migrácia mladých. Dôvodom, pre ktorý milióny mladých opúšťajú kontinent sú aj veľmi silné dopady ekonomickej krízy. Touto otázkou sa preto zaoberalo aj plenárne zasadnutie Asociácie biskupských konferencií anglofónnej západnej Afriky (Aecawa) v Gambii, Ghane, Libérii, Nigérii a Sierra Leone.

Biskupi vyzvali miestne vlády, aby sa vo svojich krokoch sústredili najmä na rozvojové programy a boj s korupciou. Medzi najzávažnejšie problémy totiž stále patrí nedostatok potravy, práce a tiež etnické rozbroje. Na margo migrujúcich mladých uviedli:

„Vieme, že ekonomická situácia má veľmi negatívny dopad na mladých. Mladí vstupujú do života s oveľa menším entuziazmom a do budúcnosti sa pozerajú s malou nádejou. Zdá sa im byť smutná a temná. Mnohí odchádzajú do cudziny, kde však žijú život utečencov, v nestálych podmienkach.“

Biskupi mladých vyzvali, aby pri emigrácii využívali legálne formy, aby sa nestali súčasťou ilegálnych skupín, ktoré prekračujú Saharu smerom k severnému pobrežiu Afriky. Nech sú už dôvody, pre ktoré mladí emigrujú akokoľvek rozličné, mali by si zvoliť legálne spôsoby – zhodli sa biskupi. Platí to aj v prípade odchodu za štúdiom. Mali by sa vopred uistiť, že majú všetko potrebné k prijatiu do vzdelávacích inštitúcií. Čas strávený štúdiom v zahraničí by mal potom podľa nich poslúžiť aj k podpore rozvoja ich domácich krajín, keď sa do nich jedného dňa rozhodnú vrátiť. -sg-

Biskupi Južnej Afriky o kňazstve a tiež o ekológii

Južná Afrika (13. augusta, RV) – „Život a úrad kňazov“ – téma, ktorej venovali pozornosť biskupi počas plenárneho zasadnutia Konferencie biskupov Južnej Afriky, ktoré sa začalo 7. augusta v Mariannhille. Téma rozprúdila u prítomných diskusiú, keďže ide o aktuálnu tému so zreteľom na veľkú púť do Ríma v júni 2010. Zúčastniť by sa na nej mali nielen kňazi, ale aj zástupcovia diecéz.

V rovnaký deň biskupi predstavili aj dokument Výboru pre spravodlivosť a mier Konferencie biskupov, venovaný posilneniu základných štruktúr miestnych

cirkví a potrebe ich účasti na procesoch v prospech pozemkovej reformy v súvislosti s rozdeľovaním ornej pôdy roľníkom. Tieto štruktúry sú podľa dokumentu veľmi dôležité pre zvýšenie vnímavosti miestnych obyvateľov voči závažným environmentálnym problémom, akými sú odlesňovanie veľkých plôch lesov či neuvážené využívanie nerastného bohatstva a znečisťovanie vody chemickými prísadami použitými pri spracovaní kovov. Biskupi sa v dokumente dotkli aj ďalších otázok: vzťahov medzi Cirkvou a miestnymi orgánmi, prípadov brutality páchanej na chudobných a jedna z kapitol sa venuje obriezke a jej sociálnym dôsledkom.

Popri zasadnutí Konferencie biskupov Južnej Afriky sa na rovnakom mieste uskutočnilo aj stretnutie kňazov a laikov pri príležitosti každoročného Pastoračného fóra, ktorého téma tento rok znela „Kňazstvo a laikát“. -mf-

Záujem o kňazstvo v Sydney sa strojnásobil

Austrália (11. augusta, RV) – Katolícka cirkev v Austrálii sa teší z nárastu počtu záujemcov o kňazstvo. Súčasných 60 seminaristov v Sydney predstavuje trojnásobok oproti stavu z roku 2000. Takmer 80 percent z nich je vo veku pod 30 rokov. „Pred niekoľkými mesiacmi sme vysvätili štyroch kňazov, stalo sa tak prvýkrát od roku 1983,“ opisuje zvrät doterajšej kritickej situácie otec Anthony Percy, predstavený Homebushovho seminára v Sydney. Niektoré z nových povolanií podľa jeho slov nesú stopy pozitívneho vplyvu minuloročných Svetových dní mládeže, konaných v austrálskej metropole. -nk-

Vietnam blokuje katolícke webové portály

Vietnam (13. august, RV/CWN) – Vietnamská vláda blokuje katolícke webové portály, ktoré otvorene kritizujú komunistickú politiku Vietnamu, upozornila na to agentúra Catholic World News. Do zoznamu cenzurovaných spravodajských serverov patria popredné celosvetové agentúry a prísna politická kontrola internetu postihuje aj bežných občanov. Vládni predstavitelia cenzúru obhajujú tvrdením, že ich úsilím je ochrániť krajinu pred nemravným a sexuálnym obsahom. V skutočnosti väčšina blokových stránok nesie politický, náboženský a ľudskoprávny obsah nepohodlný pre komunistický režim, naopak pornografické materiály sú ľahko prístupné. Organizácia Amnesty International upozornila na časté prípady únosov aktivistov, ich zmiznutia dáva do súvislosti s publikovaním protirežimových aktivít na internete. -nk-

Sústrasť predsedu KBS

S veľkým zármutkom sme prijali správu o banskom nešťastí v Handlovej. Touto cestou vyjadrujem v mene Konferencie biskupov Slovenska úprimnú sústrasť všetkým príbuzným baníkov i záchranárov a chcem ich ubezpečiť o našich modlitbách za nich, aby mali dostatok síl zvládnuť aj túto bolestnú chvíľu v ich živote. Zároveň prosíme dobrotivého Boha, darcu pozemského i nebeského života, aby prijal duše zosnulých do svojho milosrdného náručia.

Mons. František Tondra, predseda KBS

Výnimočný dar od Benedikta XVI. pre kaplnku TV LUX

TV LUX dostala v minulých dňoch výnimočný dar od pápeža Benedikta XVI. - zariadenie a liturgické predmety pre kaplnku. Svätý Otec prostredníctvom pápežskej sakristie daroval pre potreby televízie tabernákulum na uchovávanie Najsvätejšej sviatosti oltárnej, bohoslubný kalich s paténou, a ciborium. Medzi darmi sú aj bohoslubné ornáty. V jednom z nich slúžil Svätý Otec svätú omšu v kaplnke Redemptoris mater v Apoštolskom paláci vo Vatikáne.

Kaplnku spolu s novým liturgickým zariadením požehná predseda Rady pre spoločenské komunikačné prostriedky KBS, arcibiskup Stanislav Zvolenský, 8. septembra v priamom prenose TV LUX. **TV LUX, lm**

Mládežnícka Xaveriáda 2009 mala medzinárodný charakter

Uplynulé dva týždne prebiehalo mládežnícke podujatie Xaveriáda 2009. Z príležitosti 400. výročia založenia ženskej rehole „Congregatio Jesu“ Máriou Wardovou ho usporiadali slovenskí jezuiti spolu so sestrami spomenutej ignaciánskej kongregácie. Xaveriáda združila 10 až 15-členné skupiny mladých v pútnickom, cyklistickom, táborovom a tiež sociálnom programe.

Každoročne konané podujatie má tradície medzinárodný rozmer. Skupiny pod vedením animátorov rozvíjali svoje duchovne zamerané prázdninové aktivity na rôznych miestach Slovenska, ale aj na Morave, v Rakúsku a v Taliansku. Medzi 180 mladými bola aj početná skupina účastníkov z Moravy a pútnici z Maďarska, Nemecka a Španielska.

Všetky skupiny sa v závere programu stretli v Bratislave, kam v roku 1628 putovala z Viedne aj Mária

Wardová, zakladateľka jubilujúcej ženskej rehole. V piatok 7. augusta čakala mladých účastníkov Xaveriády v hlavnom meste Slovenska slávnostná sv. omša v jezuitskej kostole, večerný javiskový program a návšteva miest, spätých s pobytom Márie Wardovej v Bratislave pred 400 rokmi. Na druhý deň bolo vyhodnotenie fotografií mladých účastníkov v 4 kategóriach.

Xaveriádu zakončil v sobotu 8. augusta slávnostnou sv. omšou arcibiskup Stanislav Zvolenský. Fotografická expozícia z podujatia je k dispozícii v bratislavskom jezuitskej kostole.

-mh, jb-

Slávnosť večných sľubov v komunite benediktínov

Sviatok Premenenia Pána dňa 6. augusta 2009 sa tohto roku slávil v bacúrovskom Dome sv. Benedikta pri Zvolene obzvlášť slávnostne. Dvaja spolubratia benediktíni, br. Marián Zaľko OSB a otec František Štrba OSB v tento deň zložili večné mníšske sľuby, čím sa natrvalo zviazali s týmto benediktínskym spoločenstvom a zavŕšili svoju počiatočnú mníšsku formáciu.

Pontifikálna svätá omša spojená s obradom večných sľubov bola v Kostole sv. Šimona a Júdu v Bacúrove. Liturgii predsedal o. Bernard Sawicki OSB, opát benediktínskeho opátstva sv. Petra a Pavla v Tynci (Krakov, Poľsko), ktorý je domovským opátstvom slovenskej komunity benediktínov. Na slávnosti sa zúčastnilo niekoľko stoviek hostí, príbuzných a priateľov.

Benediktínski mníši skladajú tri sľuby: stálosť miesta, dodržiavanie zvykov spôsobu života a sľub poslušnosti. Týmto sľubmi sa mních natrvalo spája so svojim spoločenstvom, žijúcim „pod Regulou a opátom“. Zároveň sa stáva členom kapituly a môže sa naplno zapojiť do života v danom kláštore. **-bb-**

Svätotarzíciovské miništranské preukazy na sviatok sv. Tarczicia v Leopoldove

Dňa 12. augusta sa pri večernej svätej omši vo farskej Kostole sv. Ignáca z Loyoly v Leopoldove odovzdávali tamojším miništrantom pri príležitosti spomienky na sv. Tarczicia, patróna miništrantov, svätotarzíciovské miništranské preukazy. Nech príklad sv. Tarczicia je povzbudením pre všetkých miništrantov, aby vydávali svedectvo o Ježišovi Kristovi a od oltára ho niesli do celého sveta. **Ján Vido**

10. výročie smrti dona Alfonza Šilhára SDB

V nedeľu 9. augusta 2009 si veriaci z Cajly, filiálky farnosti Pezinok, pripomenuli 10. výročie smrti svojho vzácného rodáka, saleziánskeho kňaza a misionára v Austrálii dona Alfonza Šilhára SDB a zároveň jeho nedožitú 50. výročie kňazstva.

Svätú omšu pri tejto príležitosti v Kostole Povýšenia sv. Kríža na Cajle slávil bratanec zosnulého tiež saleziánsky kňaz don Štefan Šilhár SDB, ktorý bol slávnostným kazateľom. Vo svojej homílii spomenul život zosnulého, vymenoval kňazov a rehoľníkov, ktorí pochádzajú z filiálky a z farnosti a povzbudil k novým duchovným povolaniam. Na záver sa prítomným príchovor misionár z Albánska don Pavol Minarčíč SDB, ktorý porozprával svoje spomienky na dona Alfonza, ktorého poznal z čias jeho pôsobenia v Šaštíne. Poďakoval sa jemu a ostatným spolubratom saleziánom v zahraničí, ktorí pomáhali tým, ktorí žili v ťažkých podmienkach komunistického režimu.

Don Alfonz Šilhár SDB sa narodil 29. 8. 1930 na Cajle. Vstúpil do Saleziánskej spoločnosti, ale pre zrušenie kláštorov v roku 1950 nemohol pokračovať v štúdiách. Preto utiekol do zahraničia, kde bol 5. 7. 1959 v Melchet Court v Anglicku vysvätený za kňaza. Primičnú sv. omšu slávil 6. 7. 1959 v Londýne bez prítomnosti príbuzných, ktorých mu nahrádzal politik a spisovateľ Peter Prídavok. V rodnom kraji, v cajlanskom kostolíku, mohol sláviť prvú svätú omšu až 11. 9. 1977. Počas obdobia neslobody slúžil Slovákom v Austrálii ako ich misionár. Po páde totalitného režimu sa vrátil na Slovensko, kde pôsobil Šaštíne ako gymnaziálny profesor. Zomrel náhle 7. 8. 1999 v nemocnici v Skalici, pochovaný je na šaštínskom cintoríne medzi zakladateľmi saleziánskeho diela na Slovensku.

Peter Sandtner

Uzdravenie a posilnenie skrze Máriu

Na najvýznamnejšom pútnickom mieste Košickej eparchie v Klokočove sa v dňoch 8.-9. augusta konala centrálna púť k Matke Božej. Klokočov, ležiaci neďaleko Michaloviec, už vyše tri storočia priťahuje pútnikov do chrámu, kde v roku 1670 zázračne slzila ikona presvätej Bohorodičky. Roniace slzy v očiach Panny, ako symbolický výraz bolesti nad všemožným trápením ľudu Zemplína, zostali aj dnes výrečným znamením. Preto je toto pútnické miesto veľmi obľúbené a navštevované.

Sobotňajší program odpustovej slávnosti začal mariánskym molebenom a pokračoval veľkou večerňou s litíjou, ktorú slávil o. Marcel Gecej. Tradičné

svätenie vody vykonal o. Pavol Bardzák aj pri novo-zreštaurovanej studni. „Užívajte túto vodu pre svoje uzdravenie! Veď Boh je živý a stále koná...“ vyzval prítomných svätiteľ. Modlitbu posvätného ruženca, ktorú s meditáciami viedli ctihodné sestry služobnice, obetovali za kňazov celej gréckokatolíckej metropoly. Do programu večera sa vhodne zapojila aj mládež z Trnavy pri Laborci so svojim pásmom k Roku kňazov.

Pred večernou archijerejskou liturgiou vладыka Milan Chatur, košický eparcha, posvätil plaštenicu – liturgické plátno s vyobrazením tajomstva sviatku Máriinho zosnutia. Plaštenicu vyhotovil o. Róbert Demko zo Spolku ikonopiscov a po posvätení slúžila ako analogion (na uctievanie). V kázni vладыka Milan načrtol problém pocitu nedocenenosti, ktorý majú dnes mnohí, najmä úspešní ľudia. „Sviatok Máriinho vzatia do neba nám ukazuje, že Boh vie doceniť ľudskú poslušnosť a ochotu. Mária prijala Božiu vôľu bez výhrad. Nedbala na mienku ľudí, ale snažila sa pochopiť Boha. Preto získala to najvyššie docenenie od Boha – slávu neba,“ povedal vладыka a vyzval všetkých veriacich k správne mu životu podľa Boha.

Po sv. liturgii nasledovali dialógy s pozvanou odborníčkou na rodinnú výchovu pani Teréziou Lenczovou z Bratislavy. Z jej úst zazneli jasne formulované rady pre zvládnutie výchovy v kresťanskom duchu uprostred sekulárnej kultúry. Dôležitosť správnej výchovy vyzdvihol aj vладыka Milan, keď v rámci programu Púť k rodine tematicky zameral celý rok 2009 na problematiku výchovy. Zaujímavá a plodná diskusia by trvala ešte dlho. Preto nedopovedané problémy s výchovou boli predložené tomu najvyššiemu pedagógovi Kristovi v eucharistickej pobožnosti. Presne o polnoci slávil božskú liturgiu o. protopresbyter František Puci. Nasledovala pobožnosť Krížovej cesty, ktorú predviedli mladí hraným spôsobom.

V nedeľu ráno davy pútnikov zobúdzať jasné slniečko. Aj ono symbolicky naznačovalo krásnu vlasť, do ktorej tak jedinečne vstúpila Matka života. Archijerejskú liturgiu slávil vладыkovia Milan Chatur a Peter Rusnák z Bratislavy. V kázni biskup Rusnák vyzdvihol nadprirodzenú krásu Bohorodičky. „Len ten, kto je v tomto živote spojený s Bohom, môže očakávať, že s ním bude spojený aj v nebi. Preto sa po vzore Panny musíme učiť počúvať Boha a plniť jeho vôľu. A uznať svoj hriech, ktorý je hlboko v nás,“ povedal kazateľ. Spevom sprevádzal slávenie Zbor sv. Cyrila a Metoda z Košíc. Po sv. liturgii prečítal o. Cyril Jančíšin pozdravný telegram Svätému Otcovi Benediktovi XVI. Na záver slávnosti vладыka Milan predniesol v chráme pred kópiou milostivej ikony zasväcujúcu modlitbu za jednotu a lásku v rodinách. Množstvo pútnikov počas odpustu znovuodhalilo kresťanskú perspektívu svojho života a načerpalo sily do ďalších dní. Hlavnú svätú liturgiu v priamom prenose vysielala STV a TV LUX.

Michal Hospodár

Hora Zvir v Litmanovej privítala tisíce pútnikov

Slávnostnou archijerejskou svätou liturgiou vyvrcholila v nedeľu 9. augusta dvojdňová výročná archieparchiálna odpustová slávnosť na hore Zvir v Litmanovej. V otvorenom liturgickom priestore prešovský arcibiskup-metropolita Ján Babjak SJ posvätil najprv nový ikonostas s ikonami, ktoré napísala Emília Dankovčíková z Košíc. Potom zrekonštruovanú a rozšírenú kaplnku zjavenia, teda pôvodného majdanu, a nové kaskády s lavičkami pre pútnikov v areáli hory. „Urobili sme to pre vás pútnikov, aby ste sa tu dobre cítili a mali čo najhlbší zážitok a duchovný prospech z návštevy tohto mariánskeho pútnického miesta“, povedal vladyka na začiatku homílie. Podľa odhadu viac ako pätnásť tisíc veriacich ďalej povzbudil týmito slovami: „Boh má s nami nesmiernu trpezlivosť a pozýva nás do tohto úžasného prostredia, ktoré už pri stvorení pripravil pre nás. Ježiš nás chce vyslobodiť z našich slabostí, ktorými sme poviazaní a robí to aj cez jeho a našu Matku Pannu Máriu. Prichádzate tu modliť sa a počúvať Božie slovo, aby ste ho prijali nielen do uší, ale aj do srdca a života, tak ako to robila Presvätá Bohorodička. Jej najväčšou túžbou bolo počúvať Božie slovo, ktoré uchovávala vo svojom srdci, rozjímalá nad ním a hlavne podľa neho žila.“ Spomenul aj nový encykliku Svätého Otca Benedikta XVI. Caritas in veritate (Láska v pravde) a položil otázku: „Kto nás vedie k poznaniu Lásky a Pravdy? Iba Ježiš Kristus, Syn Boží.“ V súvislosti s Rokom kňazov pozval veriacich: „Modlite sa za nás kňazov, aby sme vám mohli horlivo, pokorne, v poníženosti, s láskou a v pravde slúžiť.“

Spevom svätú liturgiu doprevádzal zbor Chrysostomos z Vranova nad Topľou. Nedeľný program sa začal uctením ikony Presvätej Bohorodičky. Po svätom ruženci a akatiste sa o 9:00 pútnikom prihovorila vizionárka Myrna Nazzour z Damasku zo Sýrie. Výrozprávala im svoj príbeh, podelila sa so svojou mystickou skúsenosťou a ochotne odpovedala na otázky pútnikov. Všetkých povzbudila k jednote a k rodinnému životu s Kristom uprostred. Strela sa aj s pani Ivetou rod. Korčákovou, ktorej sa ako jednej z dvoch dievčat v rokoch 1990 – 1995 zjavovala na tejto hore Panna Mária. S pani Myrnou sa už pred časom stretli v Damasku. Teraz sa spoločne pomodlili v kaplnke zjavení. Je potrebné poznamenať, že pravosť týchto zjavení v Litmanovej je stále predmetom skúmania zo strany Cirkvi.

V sobotu vladyka posvätil kríž na začiatku krížovej cesty pod horou Zvir, ako aj kríž na hore a zrekonštruovaný prameň a vodu v ňom. Predseda PSK Peter Chudík spolu s vladykom otvorili aj novú asfaltovú cestu na horu. Duchovný program pokračoval veľkou večierňou, svätou liturgiou, katechézou a krížovou cestou. Na konci púte správca farnosti Litmanová o. Rastislav Janičko poďakoval všetkým dobrodincom, Prešovskému samosprávnemu kraju a jeho predsedovi,

jednotlivým firmám a konkrétnym ľuďom za pomoc, vďaka ktorej bolo možné na hore urobiť od apríla veľký kus práce. Duchovný správca pútnického miesta o. R. Janičko poďakoval vladykovi Jánovi, bez ktorého iniciatívy by sa nebolo toto všetko uskutočnilo, a o. R. Janičkovi za jeho každodennú prácu, aby sa to všetko stihlo. Pútnici sa z hory rozchádzali naplnení Božou milosťou, ktorú prijali vo sviatosti zmierenia, Eucharistie a z Božieho slova, ktoré mohli počúvať povzbudení príkladom Matky Božej.

7. septembra 2008 prešovský arcibiskup-metropolita vyhlásil dovtedajšie miesto modlitby na hore Zvir v Litmanovej za pútnické miesto Prešovskej archieparchie. Okrem hlavnej púte v nedeľu po prvom augustovom piatku je na hore Zvir v Litmanovej púť každý mesiac v nedeľu po prvom piatku. Aj inokedy tu však môžete pookriať na duchu i na tele. Duchovný správca hory Zvir je pútnikom každý deň k dispozícii. So životom a aktivitami pútnického miesta sa môžete zoznámiť na novej internetovej stránke www.horazvir.sk.

Lubomír Petřík

Duchovná obnova vo farnosti Prešov-Solivar

Veriaci z farnosti Prešov-Solivar pozývajú schádzať sa od 10. augusta denne na Hrádku na duchovnej obnove. Cieľom je pripraviť sa na púť k sv. Štefanovi Uhorskému, kráľovi. Na každý deň v týždni je pripravený bohatý duchovný program spojený so svätou omšou o 19:00 hod. Vigília odpustovej slávnosti sa začne v sobotu 15. augusta o 18:30 pri farskom kostole, odkiaľ sa bude putovať, modliac sa sv. ruženec, na Hrádok. V nedeľu vyvrcholí celý program slávnostnou svätou omšou so začiatkom o 10:30 hod., ktorú bude celebroadovať Lubomír Stanček, CM. Sviatosť zmierenia je možné prijať každý deň pred svätou omšou, v sobotu počas celonočného programu a v nedeľu ráno na nádvorí kostola.

Peter Leško

Miništrantské tábory v spišskom seminári

V týchto dňoch v spišskom seminári prebieha už 4. ročník miništrantských táborov. Tento rok sa prihlásilo okolo 90 miništrantov z celej diecézy. Program tábora, ktorý vytvárajú seminaristi, nezahŕňa len hry, túru do blízkeho okolia a spoznávanie Spišskej Kapituly, ale aj precvičovanie a upevňovanie liturgických vedomostí či modlitbu liturgie hodín. **Marek Jamrich**

Väzenský vikár ďakoval rehoľným sestram za dobrovoľnú službu vo väzniciach

Väzenský vikár Ordinariátu OS a OZ SR kpt. Mons. ThLic. Bartolomej Juhás, SDB uskutočnil ďakovné návštevy ženských rehoľných spoločností. Práve členky ženských rehoľ vykonávajú v prostredí slovenských väznic často nenápadnú, ale veľmi záslužnú prácu v procese penitenciárnej starostlivosti o obvinených a odsúdených. Konanie jedného zo skutkov milosrdenstva, ktorým je navštevovanie človeka vo väzení je veľkou pomocou pre väzenských kaplánov Ordinariátu OS a OZ SR, lebo často aj po návštevách rehoľných sestier obvinení, alebo odsúdení nachádzajú cestu k Bohu, žiadajú si prítomnosť kaplánov a mnohí prežívajú svoje osobné obrátenia, ktoré sú nápomocné pri prijímaní trestu odňatia slobody za spáchané zločiny, ako aj pre ich osobný život po prepustení na slobodu a jeho nápravu. Preto Mons. Juhás 2. augusta 2009 navštívil mimoriadne aktívne spoločenstvo rehoľných sestier z Misijnej kongregácie Služobník Ducha Svätého v Ivanke pri Nitre a poďakoval sestram a celej komunite za pomoc pri duchovnej službe v ženskej väznici v Nitre. Rehoľné sestry vykonávajú túto službu kresťanskej lásky v tejto väznici už od roku 1990. Ešte predtým 25. júla 2009 navštívil Spoločnosť Dcéer kresťanskej lásky sv. Vincenta de Paul v Beluškých Slatinách, ktorým poďakoval za pomoc pri duchovnej službe v jednom z najprísnejších ústavov na výkon trestu odňatia slobody v Ilave. Krehké rehoľné sestry si tento aspoň slovný prejav vďaka za dobrovoľnú službu v drsnom a často nepríjemnom prostredí väznic aspoň od Ordinariátu OS a OZ SR skutočne zaslúžia.

Tibor Ujľacký

Väzenský vikár v útulku pre mužov v núdzi v Šuranoch

Duchovná služba Ordinariátu OS a OZ SR v oblasti väznenstva často pokračuje aj mimo prostredia ústavov na výkon trestu odňatia slobody prostredníctvom diecéznej charity. Väzenský vikár Ordinariátu OS a OZ SR kpt. Mons. ThLic. Bartolomej Juhás, SDB spoločne s pracovníkom pre diecéznu charitu Ing. Jozefom Maczvaldom 9. augusta 2009 navštívil Sociálne centrum - útulok FIDUCIA v Šuranoch na Kopcí, ktorý slúži pre mužov v núdzi. Medzi klientami tohto zariadenia sa objavujú aj odsúdení muži po prepustení z výkonu trestu odňatia slobody, ktorí stratili rodinné zázemie, alebo domov. Prezidentka

Spolku sv. Vincenta de Paul Magdaléna Boledovičová Mons. Juhásovi priblížila priestory sociálneho zariadenia a prácu, ktorou sa v útulku usilujú naplniť túžby svojho zakladateľa bl. Frederika Ozanama: „Obopnúť celý svet sieťou lásky“. V útulku je v súčasnosti deväť mužov v núdzi. Po dokončení podkrovia plánujú zvýšiť jeho kapacitu na devätnásť osôb. Väzenský vikár následne celebroidal svätú omšu pre obyvateľov útulku, ale aj veriacich z blízkeho okolia. Poďakoval za pomoc, ktorú spolok poskytuje pre odsúdených, ktorí sa po prepustení z výkonu trestu nemajú kde uchýliť, ako aj ochotu v rámci možnosti hľadať riešenie pomoci, či už na prechodné obdobie alebo aj dlhodobjšie.

Spolupráca charity Ordinariátu OS a OZ SR so sociálnymi zariadeniami zvlášť v oblasti pomoci osobám prepusteným z výkonu trestu odňatia slobody je významným príspevkom k procesu postpenitenciárnej starostlivosti, vďaka čomu mnohí nájdu nový zmysel života a po prijatí základnej pomoci v podobe ubytovania, stravy, ošatenia, či pomoci pri hľadaní práce sa zaraďujú do normálneho života spoločnosti s predpokladom, že sa k páchaniu ďalšej trestnej činnosti už nevrátia.

Tibor Ujľacký

Medaila blahoslaveného Metoda Trčku CSsR

Pri príležitosti 50. výročia mučeníckej smrti blahoslaveného Metoda Dominika Trčku CSsR vydala Michalovská viceprovincia redemptoristov strieborné a bronzové medaily. Strieborných očíslovaných medailí je 20, bronzových 100. Námet na obidvoch medailách je rovnaký. Na jednej strane sa nachádza podobizeň blaženého hieromučenika Metoda s jeho heslom „Pane Bože, tu ma máš“, v pozadí sú mreže väzenia, ktoré sa menia na ruže, a dole je dátum 1959 - 23. marec - 2009 pripomínajúci okrúhle výročie jeho smrti. Na druhej strane je zobrazený michalovský chrám redemptoristov, ktorý budoval a kde i dlhé roky pôsobil blahoslavený Metod, nad chrámom sa nachádza erb redemptoristov a nad ním je heslo redemptoristov „Hojné je u neho vykúpenie.“ - hore v latinčine, dole v starosloviencine.

Sadrový model vyrobil medailer Štefan Novotný. Medaila je unikátna nielen svojim umeleckým spracovaním, ale zvlášť výročím, ktoré pripomína. V dňoch 22-23. augusta 2009 sa bude sláviť odpust blahoslaveného hieromučenika Metoda v kláštorenej cirkvi redemptoristov v Michalovciach.

Kúpou medaily podporíte apoštolát gréckokatolíckych redemptoristov.

Metod Lukačik CSsR